

**Curtea Supremă de Justiție**  
**DECIZIE**

20 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2017, declarat de inculpatul

*Lazari Cristian xxxx, născut la  
xx xxxxxxxxxxxx xxxx, originar și locuitor al s. xxxx  
xxxxxxxx, r-nul xxxxxxxxxxx, cetățean al R. Moldova, fără  
antecedente penale;*

*Termenul de examinare,  
instanța de fond: 29.01.2016 – 02.12.2016,  
instanța de apel: 26.12.2016 – 18.04.2017,  
instanța de recurs: 30.06.2017 – 20.09.2017.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal

**CONSTATĂ:**

**1.** Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 14 martie 2016, procesul penal în privința lui Lazari Cristian pe art. 287 alin. (1) Cod penal a fost încetat, din motiv că fapta comisă constituie o contravenție.

Lazari Constantin a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional.

În baza art. 30 alin. (5) Cod contravențional, procesul contravențional a fost încetat, în legătură cu prescripția tragerii la răspundere contravențională.

**2.** Instanța de fond a constatat că la 14 noiembrie 2015, orele 20:10, inculpatul Lazari Cristian, aflându-se în regiunea numită „Drăgălina” din sat. Gura Bîcului, raionul Anenii Noi, ilegal, demonstrând o obrăznicie deosebită și o lipsă totală de respect față de societate, cu automobilul propriu, a blocat trecerea automobilului „Niva”, nr. x xx xxx, condus de către Rudnițchi Iurie. și care se deplasa pe un drum de țară. După ce a văzut persoanele din automobilul „Niva” și a discutat cu ele, intenționat i-a urmărit și din nou, cu automobilul propriu, a blocat drumul destinat transportului în regiunea unei fâșii de protecție, împiedicând astfel deplasarea mai departe a automobilului „Niva” condus de către Rudnițchi Iurie. În continuare, la observațiile pasagerului din automobilul „Niva” Morari Leonid de a

elibera drumul, inculpatul, fără careva motive, din intenții huliganice, i-a aplicat ultimului mai multe lovituri cu pumnul în regiunea feței, provocându-i edem posttraumatic și echimoză în regiunea feței pe dreapta, care în ansamblu se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Organul de urmărire penală a calificat acțiunile inculpatului pe art. 287 alin. (1) Cod penal, ca huliganismul grav, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei și comise cu obrăznicie deosebită.

Însă, în acțiunile inculpatului sunt prezente semnele huliganismului contravențional, nu prea grav, astfel că acestea urmează a fi recalificate de la art. 287 alin. (1) Cod penal la art. 354 Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție a răspunderii contravenționale prevăzut la art. 30 alin. (5) Cod contravențional, deoarece a trecut mai mult de un an de la momentul comiterii contravenției.

**3.** Procurorul în Procuratura r-nului Anenii Noi, Mihai Nicolai, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 287 alin. (1), 90 Cod penal, la 1 an închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 1 an.

Apelantul a invocat că prin probele administrate este dovedită integral vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

Acțiunile lui au fost corect și întemeiat calificate în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, deoarece inculpatul a aplicat violență asupra persoanelor.

**4.** Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2017, apelul a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Lazari Cristian a fost condamnat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal la 700 unități convenționale, ce constituie 14.000 lei.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond, deși în partea dispozitivă a sentinței recunoaște vinovăția inculpatului în comiterea contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional - huliganism nu prea grav, în descriptiv nu a constatat și descris fapta, nu a indicat care anume acțiuni ale inculpatului constituie componentă de contravenție.

Instanța de apel a constatat că la 14 noiembrie 2015, orele 20:10, inculpatul Lazari Cristian, aflându-se în regiunea numită „Drăgălina” din s. Gura Bîcului, r-nul Anenii Noi, ilegal, demonstrând o obrăznicie deosebită și o lipsă totală de respect față de societate, cu automobilul propriu, a blocat trecerea automobilului „Niva”, nr. x xx xxx, condus de către Rudnițchi Iurie și care se deplasa pe un drum de țară destinat transportului. După ce a văzut persoanele din automobilul „Niva” și a discutat cu ele, intenționat i-a urmărit și din nou, cu automobilul propriu, a blocat drumul destinat transportului în regiunea unei fâșii de protecție, împiedicând astfel deplasarea mai departe a automobilului „Niva” condus de Rudnițchi Iurie. În continuare, la observațiile pasagerului din automobilul „Niva”, Morari Leonid, de a elibera drumul, inculpatul, fără careva motive, din intenții huliganice, i-a aplicat ultimului mai multe lovituri cu pumnul în regiunea feței,

provocându-i edem posttraumatic și echimoză în regiunea feței pe dreapta, care în ansamblu se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina, însă aceasta este dovedită prin probe administrate.

Astfel, partea vătămată Morari L. a declarat că era orele 20:15, înaintea mașinii a apărut din spate automobilul Volvo, condus de inculpat, care le-a blocat drumul. I-a cerut ultimului să-i explice de ce l-a oprit, dar acesta vorbea la telefon cu cineva. A pornit mai departe și peste câteva minute 5 minute automobilul inculpatului iarăși a blocat drumul. A ieșit și el l-a întrebat ce s-a întâmplat, însă inculpatul, fără a-i explica ceva, l-a lovit cu pumnul în ochi, după care au urmat încă trei lovituri în față.

Martorul Rudnițchi I. a relatat că se afla în automobilul părții vătămate când mașina Volvo le-a blocat drumul. În toiul certii, inculpatul l-a lovit în față pe L. Morari.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 149/D din 2412.2015, la Morari L. s-au stabilit: edem posttraumatic și echimoză în regiunea feții pe dreapta - care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur, cu suprafața de interacțiune limitată, s-au la lovire de așa obiecte, posibil la timpul și circumstanțele indicate și se califică ca vătămare neînsemnată.

Declarațiile părții vătămate L. Morari sunt veridice, consecvente și consecutive pe tot parcursul procesului penal, coroborează cu declarațiile martorului Rudnițchi I. și dovedesc că inculpatul a încălcat ordinea publică, cu o obraznicie deosebită, aplicând violența asupra persoanelor.

Prin urmare, declarațiile inculpatului privind nevinovăția în comiterea faptei incriminate sunt combătute prin probele administrate, care sunt pertinente, concludente și utile.

Instanța de apel a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, ca huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obraznicie deosebită.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal, că inculpatul anterior nu a fost judecat, este caracterizat pozitiv, concluzionând că scopul legii penale la caz poate fi atins prin stabilirea unei pedepse sub formă de amendă, aceasta fiind una echitabilă în mărime de 700 unități convenționale, și suficientă pentru restabilirea echității sociale.

**5.** Inculpatul a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și menținerea sentinței.

Recurentul a indicat că potrivit raportului de expertiză, la partea vătămată s-au depistat leziuni corporale neînsemnate și nicidecum ușoare, astfel că constatările instanței de apel nu pot fi luate în considerație.

Infrațiunea de huliganism prevăzută la art. 287 alin. (1) Cod penal, trebuie delimitată de alte fapte nepenale, în particular de contravenția prevăzută la art. 354 Cod contravențional, or, huliganismul incriminat de norma penală merge în apropierea directă cu cea contravențională.

Nu a comis fapta penală, iar acuzarea, nici nu a prezentat careva probe în vederea dovedirii realizării vreunei modalități a faptei penale incriminate.

Instanța de apel a dat prioritate nefondată probelor acuzării în detrimentul probelor apărării.

Doctrina juridică menționează că în nici un caz nu poate fi admisă posibilitatea de a raporta huliganismul la infracțiunile săvârșite fără motiv, iar în învinuirea formulată de acuzare motivul acțiunilor nu este indicat.

Instanța de apel eronat a fost apreciată noțiunea de loc public.

În drept, recursul este fondat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală.

**6.** Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

**În primul rând**, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Conform art. 6 pct. 11<sup>1</sup>) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

În această consecutivitate se reține că recursul ordinar declarat este fondat în drept pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede următoarele temeiuri pentru recursul ordinar - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței (*pct. 5 din decizie*).

Totodată, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat, în raport cu împrejurările concrete invocate în decizia contestată, inclusiv cele reproduse în pct. 4 din prezenta decizie, care ar fi esența circumstanțelor că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, că acesta este expus neclar, că instanța a admis o eroare gravă de fapt, raportată la exigențele art. 6 pct. 11<sup>1</sup>) Cod de procedură penală, care a afectat soluția instanței, fiind totalmente omisă argumentarea ilegalității hotărârii contestate în acest sens, cu specificarea unor concrete erori de drept în aspectul dat (*pct. 5 din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nominalizat, în acest aspect, nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să

completeze din oficiu recursul ordinar al inculpatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeuri neargumentate legal de recurent.

Or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

**În al doilea rând**, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a deciziei contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind vinovăția inculpatului și încadrarea juridică justă a acțiunilor lui, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile părții vătămate Morari L. și martorului Rudnițchi I., raportul de expertiză medico-legală nr. 149/D din 24.12.2015, fiecare probă fiind apreciată în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, probele administrate pe caz demonstrând prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (1) Cod penal.

Totodată, soluția instanței de apel coroborează cu prevederile art. 131 lit. a), b), 134<sup>7</sup> Cod penal, cât și cu jurisprudența națională, conform căror prin faptă săvârșită în public se înțelege fapta comisă într-un loc care, prin natura sau destinația lui, este întotdeauna accesibil publicului, în orice alt loc accesibil publicului dacă în momentul săvârșirii faptei erau de față două sau mai multe persoane. Prin loc de utilizare publică se înțeleg părțile terenului, ale străzii, ori ale unui alt loc care sunt accesibile sau deschise publicului permanent, periodic sau ocazional. Ordine publică înseamnă o totalitate de relații sociale ce asigură o ambianță liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a persoanei. Încălcarea grosolană a ordinii publice se consideră săvârșirea unor acțiuni intenționate ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire, care sunt încălcate într-un mod grosolan și demonstrativ de către violatorul ordinii publice prin necuviință, neobrăzare, comportare batjocoritoare cu cetățenii, prin înjosire a onoarei și demnității persoanei, etc. Prin „acțiuni care încalcă grosolan ordinea publică” se înțelege fapta săvârșită în public, îndreptată împotriva ordinii publice,

care se concretizează în acostarea jignitoare a persoanelor, în alte acțiuni similare, ce încalcă normele etice, tulbură ordinea publică și liniștea persoanelor. Huliganismul însoțit de aplicarea violenței asupra persoanelor constituie violența fizică, ce se poate manifesta prin cauzarea unor prejudicii sănătății, care pot surveni în urma săvârșirii unor acțiuni cu caracter violent, produse prin aplicarea de lovituri victimei, urmate de vătămarea integrității corporale. Sub obraznicie deosebită se înțeleg acțiunile de încălcare grosolană a ordinii publice însoțite de acte de violență asupra persoanei (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 19.06.2006, nr.4 - Cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism, pct.3.*).

Prezența împrejurărilor enunțate, în speță și în acțiunile infracționale ale inculpatului, este demonstrată concludent prin probele administrate pe caz.

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel, just și argumentat a luat în considerare prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată, aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale și corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și altor persoane (*pct. 4. din decizie*).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei (*pct. 5. din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei, inclusiv în latura pedepsei, în alt sens decât cel pe care îl propune inculpatul este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

## **D E C I D E :**

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Lazari Cristian xxxx, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2017, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 11 octombrie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco